

LOMMEPARKER, TRÆER OG ANDET GRØNT

- STRATEGI FOR ET GRØNNERE KØBENHAVN

KØBENHAVN 2015 - VERDENS MILJØMETROPOL

I 2015 ER KØBENHAVN MED RETTE KENDT SOM DEN AF VERDENS HOVEDSTÆDER, DER HAR DET BEDSTE STORBYMILJØ.

I KØBENHAVN SKAL DER VÆRE GOD OG LET ADGANG TIL BLÅ OG GRØNNE REKREATIVE OMRÅDER AF HØJ KVALITET.

DET GRØNNE OG DET BLÅ SKAL BINDE BYEN SAMMEN OG SKABE GODE OPLEVELSER TIL GAVN FOR BYENS BORGERE OG BESØGENDE.

24.02.09

UDKAST

DET GRØNNE UDSPIL ” LOMMEPARKER, TRÆER OG ANDET GRØNT”

Med strategien om en grøn metropol ønsker vi i København at sætte fokus på byens grønne offentlige og tilgængelige arealer. Vi ønsker at styrke og forbedre byens grønne netværk og byens urbane landskabsarkitektur. Strategien står ikke alene, men spiller sammen med Københavns øvrige strategier og udspil under temaerne byliv og miljø. Temaerne har en fælles overordnet vision om, at København er en unik metropol, hvor et godt miljø, forskellighed og identitet skaber mulighed for menneskers udfoldelse.

Det grønne udspil ” Lommeparker, træer og andet grønt” sætter dagsordenen for det videre arbejde ved at angive en række principper og rammer for arbejdet.

Det grønne udspil ” Lommeparker, træer og andet grønt” har været sendt i høring fra d. 10. oktober til den 10. december 2008 og i forlængelse af høringen har Teknik- og Miljøudvalget inviteret høringspartier og samarbejdspartier til en konference d.12. januar 2009 om ”Lommeparker, træer og andet grønt”. Høringsmaterialet og opsamlingen fra konferencen har medvirket til at kvalificere det videre arbejde.

Vi følger op på initiativet bl.a. ved:

- at anlægge en lommepark som pilotprojekt i løbet af 2009
- at fremlægge et katalog i august 2009. Kataloget kommer til at indeholde en handleplan og udrulningsplan for udførsel af projekter i perioden 2010 – 2015. Kataloget vil blive udarbejdet med udgangspunkt i det grønne udspil, høringsmaterialet og en opsamling af konferencen samt byens øvrige projektportefølje samt budget 2009.

Det grønne skal give plads til byliv, sundhed og bevægelse. Derfor vil vi også inddrage Kultur- og Fritidsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i det videre arbejde. Kataloget skal inspirere til igangsætning af flere initiativer og komme med forslag til evt. yderligere aktivitet for at kunne opfylde Miljømetropolens mål.

Alle initiativer vil blive udarbejdet på baggrund af analyser og målinger med udgangspunkt i Miljømetropol 2015 og i overensstemmelse med kommunens overordnede plangrundlag.

Passage i København

MÅL OG VISIONER FOR ET GRØNNERE KØBENHAVN

I VISIONEN FOR KØBENHAVN SOM MILJØMETROPOL HAR VI UNDER OVERSKRIFTEN EN GRØN OG BLÅ HOVEDSTAD SAT OS TO OVERORDNEDE MÅL FOR 2015:

-90 % af københavnere kan gå til en park, en strand, et naturområde eller et havnebad på under 15 min.

-Københavnere besøger de byens parker, naturområder, havnebade og strande dobbelt så ofte som i dag.

Med denne strategi vil vi sikre plads og rum for udendørs fysisk aktivitet, udflugter og mødesteder, både lige uden for gadedøren og lidt længere væk. Grønne gader og stiforbindelser gennem byen er afgørende forudsætninger for, at københavnere har let og sikker adgang til de grønne og blå områder og får lyst til at bruge dem endnu mere i det daglige.

Kvalitet og variation i det grønne er afgørende for, om københavnere, uanset alder, får mere lyst til at besøge de grønne områder. Vores grønne områder skal fremstå velholdte og udvikles med nye muligheder for både leg, afslapning, ophold og naturoplevelser.

I 2015 SKAL KØBENHAVN HAVE:

1. **14 LOMMEPARKER
- FORDI SMÅT OG
NÆRT ER GODT**
2. **3.000 FLERE TRÆER
- FORDI GRØNT GØR
GODT**
3. **BEDRE PARKER
- FORDI KVALITET
TÆLLER**

Passage i København

TAG PARKEN MED I LOMMEN

Kunne du tænke dig at have et stykke grøn græsplæne i lommen, som du kunne folde ud og ligge dig på, lige hvor det passer dig midt inde i byen? Det bliver - næsten - til virkelighed. For over de næste år kan københavnere få nye lommeparker - altså små, grønne åndehuller i nærheden af, hvor københavnere bor, færdes og opholder sig. Her vil københavnere lidt tilbagetrukket, men alligevel som en del af byens liv, kunne nyde en lille, frodig oase midt i den tætte by. Lommeparker kan også være små arealer med plads til fysisk aktivitet og leg, men med en klar grøn karakter.

Lommeparker er mindre grønne områder i byen - grønne "lommer" - til ophold og leg. Lommeparker er lokale mødesteder, som regel placeret i umiddelbar tilknytning til en vej eller gade som en del af byens liv.

Lommeparkerne understøtter herved tanken om at skabe en "legende by" for københavnere i alle aldre.

Lommeparker er typisk mindre end

5000 kvadratmeter - mindre end en halv fodboldbane. Det er tætheden af byen, funktionaliteten som byrum, indretningen af arealet og kvaliteten af de valgte materialer, som har betydning.

I København er der mange muligheder for at skabe lommeparker på overskudsarealer, gadehjørner og mindre, huller i husrækkerne, lokale pladser. Lommeparken kan også have en midlertidig karakter, f.eks ved at udnytte arealer, der ikke skal bebygges inden for den nærmeste fremtid.

Byens grønne områder skal gøres tilgængelige for alle, og vi skal sørge for belysning af steder, hvor der kan være aktiviteter efter mørkets frembrud.

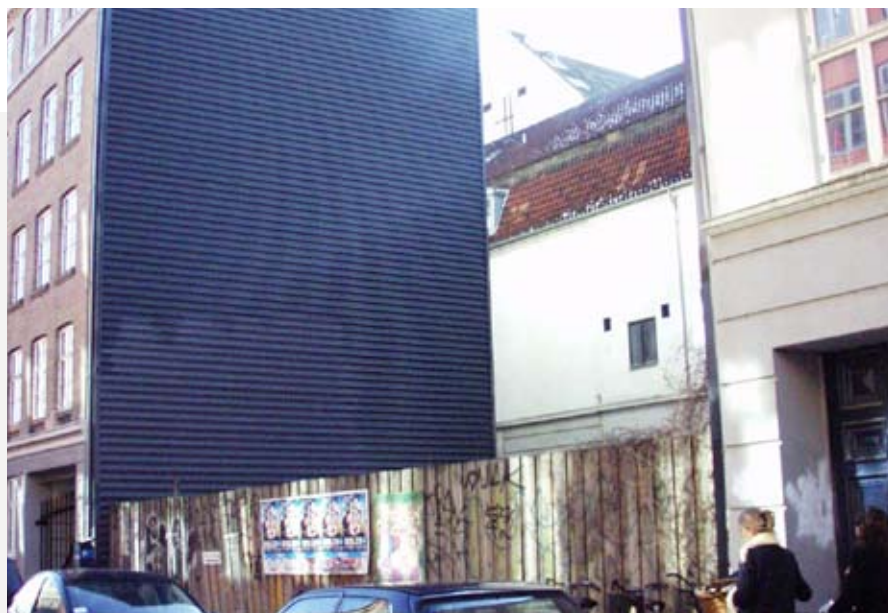
KONKRETE INITIATIVER

Over de næste syv år ønsker vi at lave 14 lommeparker - især i de bydele, hvor der i dag er mangel på grønne områder.

FØR
EFTER

Lommepark i København

FØR
EFTER

Madrid

KONKRETE INITIATIVER

Over de næste syv år ønsker vi at plante mindst 3000 træer over hele byen.

GRØNNE GADER BINDER BYEN SAMMEN

Flere af Københavns asfalterede gader skal lives op og udformes med flere træer og/ eller anden beplantning. Det gør det muligt at komme fra A til B uden på noget tidspunkt at miste det grønne udsyn. Sammen med byens eksisterende parker og de nye lomme-parker danner gaderne en grøn tråd gennem København.

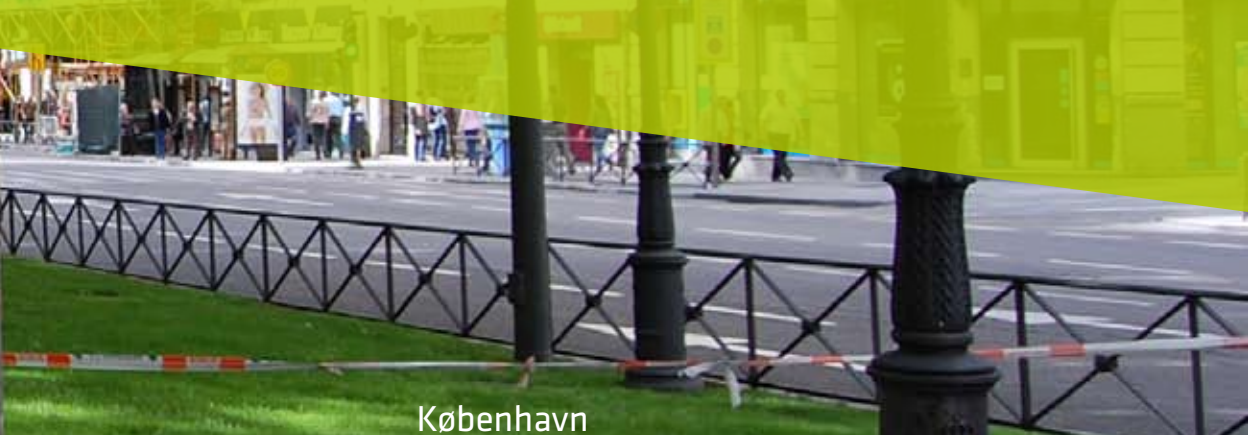
En idé kunne være at skabe en sammenhængende rute på 42,195 km, og man ville kunne løbe en "grøn marathon" indenfor byens grønne rum.

De mange træer bidrager til byens miljø og klima og giver skygge på varme dage.

København skal have grønne gader både på de offentlige og private veje. Derfor må vi i forbindelse med lokalplaner, træfonde mm. sikre os, at vi i fremtiden får udnyttet alle muligheder for at skabe en grøn by.

A man in a white shirt is sitting on a bench in a park in Barcelona. The background shows a street with a black metal fence and trees.

Barcelona

A street scene in Copenhagen featuring a black metal fence in the foreground, a paved road, and trees. Buildings are visible in the background.

København

PARKÉR DIG GRATIS I BYENS PARKER

Parkerne udgør vigtige rammer for byens liv. De bidrager til københavnernes sundhed og indbyder til leg, afslapning, ophold og oplevelser. Parkerne rummer ofte spor af byens historie og er desuden vigtige levesteder for byens dyre og planteliv. Der skal i parkerne også være plads og ro til naturen, således at man sikrer den biologiske mangfoldighed for fremtiden.

Parkarealet skal øges dels ved at anlægge større byparker, havnebade (som f.eks. i Svaneøllebugten) og bystrande i nye byområder som Nordhavnen (og Carlsberg), dels ved at inddrage nedlagte jernbanearealer og lign. Et væsentligt potentiale for forbedring af flere parker ligger i at genåbne rørlagte åer.

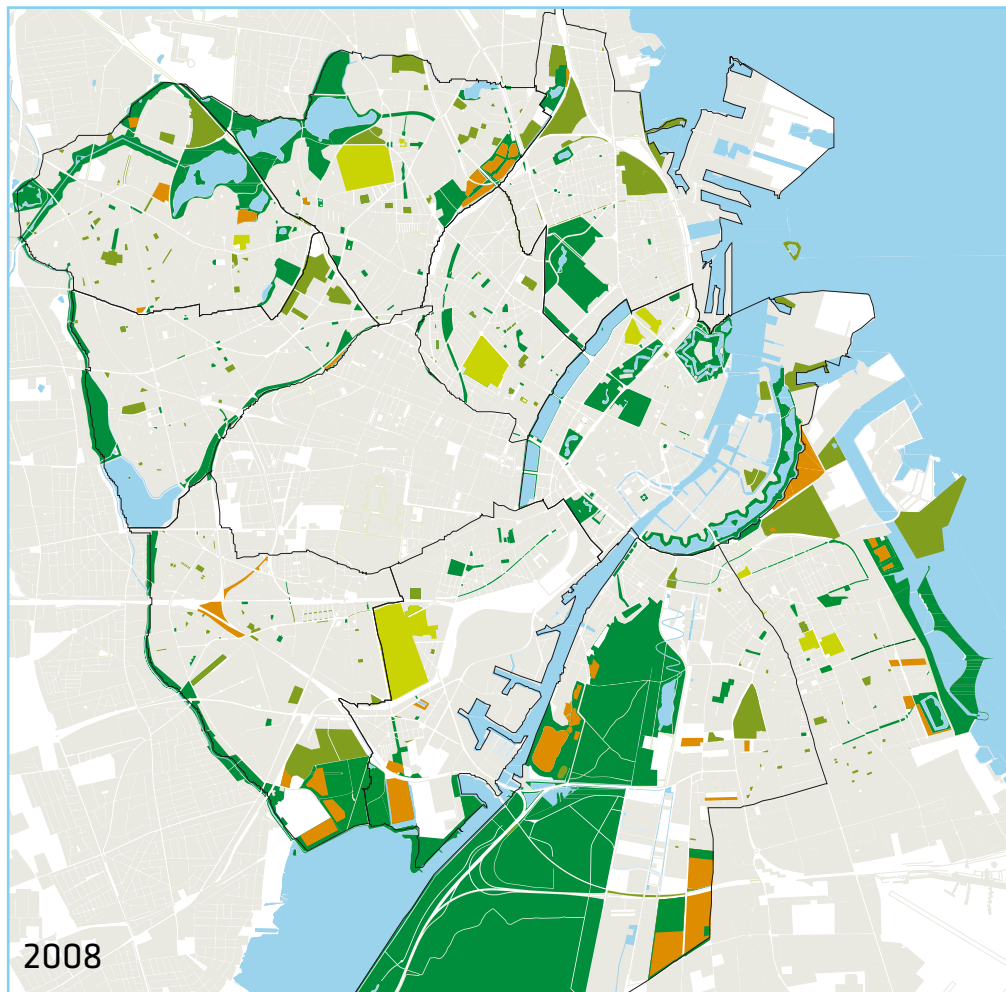
Men parkerne skal også udvikles og vedligeholdes, så de følger med tiden og matcher det moderne storby-menneskes behov for udfoldelse og samtidig er trygge at opholde sig i (som f.eks. i Fælledparken). Der skal være nye aktiviteter, men også plads til fred og ro.

PLANT ET TRÆ - ELLER FLERE TUSINDE?

Det grønne udspil har fokus på byens grønne offentlige og tilgængelige arealer. Nedenstående kort er i overensstemmelse med Kommuneplanens beskrivelse af områder til institutions og fritidsområder. Arealerne beskrives som parker

og naturområder mv., grønne idræts- og fritidsarealer, kirkegårde og kolonihaver. I det videre arbejde vil analyser og kortlægning medvirke til at klarlægge og eventuelt niveaudele arealernes rekreative værdi.

parker og naturområder, mv.

grønne idræts og fritidsarealer

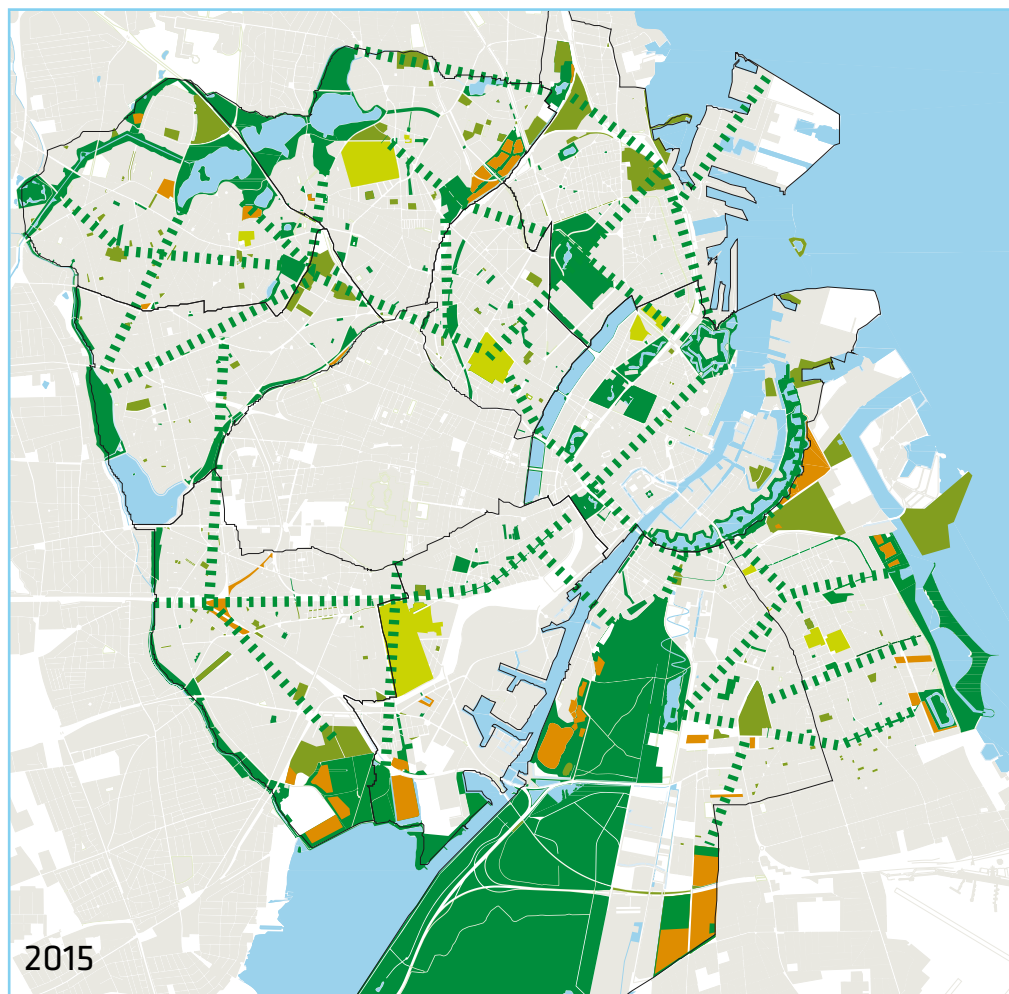
kirkegårde

kolonihaver

GRØN ADGANG FOR ALLE

Kortet er udtryk for en vision om, hvordan der kan skabes sammenhæng mellem byens parker og grønne områder frem mod 2015. Det grønne netværk forbedres ved at anlægge nye parker, hvor der opstår mulighed for det i byudviklingen. Ved omdannelse af små ledige arealer til funktionelle, grønne byrum med høj kvalitet og brugsværdi og ved at skabe grønne og let

tilgængelige forbindelser mellem byens parker og grønne områder. På kortet viser vi principperne for, hvordan byens parker og grønne områder kan kædes sammen af grønne forbindelser. Vi bruger de eksisterende grønne gaderum og supplerer dem med nye grønne gaderum og stier, hvor det er nødvendigt.

Grønne forbindelser kan udformes på mange måder. De stiplede forløb der er angivet her er principper. Konkrete forløb vil blive afstemt med lokale forhold og andre initiativer.

HELHEDEN

EKSISTERENDE PLANER OG STRATEGIER SOM SPILLER SAMMEN MED OG UNDERSTØTTER DETTE ARBEJDE ER:

Københavns kommunes parkpolitik

- en overordnet vision for fremtidig anvendelse og udvikling af byens grønne områder.

København som Miljømetropol

- vision for København som en grøn og blå hovedstad.

Grønne cykelruter

- en strategi for et sammenhængende netværk, der binder bydele og kvarterer sammen med fokus på effektiv transport fra A til B.

Byens grønne puls

- et stort projekt, der sammenbinder forskellige eksisterende grønne områder og lege-/idrætsfaciliteter.

Grønne gaderum

- en plan for en lang række strækninger, som er egnede til træplantninger, der skaber et sammenhængende netværk af grønne gader, alléer og boulevarder.

Åbning af rørlagte åer

- projekter for åbning af åer, så de kan indgå som et naturligt og rekreativt element i byen.

Klimaplan

- Byens første klimaplan er på vej og forventes godkendt i 2009

Metropol for mennesker

- Vision og mål for Københavnernes byliv 2015

En strategi for fodgængertrafik

- En strategi for, hvordan vi med bedre tilgængelighed, fremkommelighed, tryghed, sikkerhed og komfort inviterer københavnere til at gå mere i deres by

Grønne Cykelruter

Byens Grønne Puls

Grønne Gaderum

Metro og S-tog

HVAD GØR DE I ANDRE BYER?

Det er ikke kun i København, vi har opdaget, at det grønne og det blå er vigtigt for byens trivsel. En række byer fra Shanghai, New York, Vancouver og til Malmø arbejder med ambitiøse planer for at udnytte de grønne og blå områder i forhold til byens udvikling. Det er for dem ikke et enten eller. Man kan godt have den tætte by med det pulserende byliv og samtidigt sikre udfoldelse og rekreative muligheder for byens borgere.

Brooklyn Bridge park, New York

Greenacre park, New York

Virkningen for klimaet spiller også en stor rolle. I Manchester har en stor undersøgelse vist at flere grønne områder er med til at sænke den gennemsnitlige temperatur, hvilket kan få stor betydning set i lyset af de varslede klimaforandringer.

Greenacre park, New York

The high line, New York

I Shanghai vælger man ofte at bruge det grønne som en buffer mellem den tætte by med kraftig trafik og de mere fredelige områder. Her handler det om at skabe ro og fordybelse, så man kan glemme den pulserende by, der omgiver en.

I New York har bystyret med en ambitiøs plan sat en grøn dagsorden. Ligesom i København vil man have både små og store grønne områder

Vancouver

- som illustreret her ved lommeparken Greenacre Park og byens store nye satsninger: Brooklyn Bridge Park og The High line

I f.eks. Barcelona og Madrid er det karakteristisk at man både har de grønne majestætiske boulevarder, og mange små oaser hvor man kan finde en rolig plads under et træ.

The high line, New York

KILDER:

Miljømetropolen - Vores vision CPH 2015; Københavns Kommune; 2007

Parkpolitik 2003, Københavns Kommune

www.politiken.dk 3. februar 2008

Friluftsliv i byens grønne områder; idéka-

talog, Friluftsrådet 2008

Ægte grønt:10 argumenter for en grøn by; Friluftsrådet, Skov- og Naturstyrelsen, Stads- og Kommunegartnerforeningen, Forskningscentret for Skov & Landskab; 1997

Urban forests and trees; Konijnendijk, Nilsen, Randrup & Schipperlij, Springer-Ver-

lag Berlin; 2005.

Benefits of Urban Trees; Urban Forestry #07269501; Michigan State University

Plan NYC - a greener, greater New York

Grøn plan for Malmø, april 2001

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen